І чужому научайтесь,
І свого не цурайтесь ...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXII. Ч. 63. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 3-го КВІТНЯ (APRIL) 1965 No. 63. VOL. LXXII.

ОСТАННІ ВІСТІ

П'ятниця, 2 квітня 1965 року

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН ХВАЛИТЬ ПРОҐРАМУ ХАРЧІ ДЛЯ МИРУ в річному звіті Конґресові. Президент заявив, що американські харчі не тільки заспокоюють голод в чужих державах, але також роблять добру рекляму для американського фармерства. В 1964-му році вдалося продати за кордон харчів на суму $4.6 більйона, на два рази більше, як в 1954 році, коли цю проґраму схвалив був Конґрес. Зі 100 мільйонів осіб, які користали з американських харчів за кордоном, було 70 мільйонів дітей, в тому. більшість дітей в школах.

ҐОЛДВОТЕР ВИСТУПИВ ПРОТИ ЗАКОНУ ПРО ВИБОРЧІ ПРАВА ДЛЯ НЕГРІВ, називаючи його протиконституційним і непотрібним на зборах річної Конференції Республіканських Жінок у Вашинґтоні. Преса пригадує, що арізонський сенатор і минулорічний кандидат на президента голосував проти закону про громадянські права, що було однією із причин його проґраної. Тепер він не змінив свого становища і виступає проти закону про виборчі права в південних стейтах, хоч конґресовий провід Республіканської партії підтримує законопроєкт, який обороняють урядові кола. Жінки оваційно вітали Ґолдвотера і 17 разів оплескували його 20-мінутову промову.

В БЕРЕЗНІ ЧИСЛО ЗАТРУДНЕНИХ СТАНОВИЛО 70,169,000, А ЧИСЛО БЕЗРОБІТНИХ — 3,740,000. Обидва ті числа є рекордовими для березня. Число безробітних виносило тільки 4.7 відсотка всіх робітних сил країни. В лютому воно становило 5 відсотків, ав січні 1964-го — 5.4%. Пересічний відсоток в перших трьох місяцях був 4.8%, що було також рекордом для чвертьріччя. Фахівець від статистики в Департаменті Праці Гаролд Ґолдстейн заявляє, що є це дальший крок у змаганні до того, щоб відсоток безробітних не перевищував 4. В березні число безробітних зменшилося на 500,000, а число затруднених зменшилося на 700,000.

ДВА ЧЛЕНИ КАБІНЕТУ ЗАПОВІДАЮТЬ ЛІКВІДАЦІЮ ПЛАТНИЧОГО ДЕФИЦИТУ ІЗ ЗАКОРДОНОМ. Секретар торгівлі Джан Т. Коннор заявив журналістам, що секретар скарбу Даґлес Діллон сподівається вже з кінцем цього року дочекатися кінця платничого дефициту в торгівлі із закордоном. Минулого року платничий дефіцит становив $3 більйони, а Коннор гадає, що при кінці цього року він становитиме від $500 мільйонів до одного більйона долярів. Обидва члени кабінету основують свій оптимізм в цій справі на тім, що Президент просив підприємців зменшити висилку долярів за кордон.

СПЕЦІЯЛІСТ ЗАКЛИКАЄ НЕ ОПЕРУВАТИ МІҐДАЛКІВ У ДІТЕЙ, бо вони можуть бути потрібні на те, щоб людям і тваринам допомагати розбудовувати імунітет проти різних недуг. 20 років тому лікарі вирізували міґдалки всім тим дітям, які їм дісталися під руки. Тепер вже цього немає, і д-р Роберт А. Ґуд із Міннесотського університету домагається, щоб лікарі оперували міґдалки тільки в крайніх випадках, коли ті міґдалки є такі, що їх не можна вилікувати. Батьки мали б давати дозвіл на операцію міґдалків тільки тоді, коли вони спричинюють недуґу вуха, або коли є хворі на пістряка.

У СВІТІ

ІНДОНЕЗІЙСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ СУКАРНО ДІСТАВ ОСОБИСТОГО ЛИСТА від президента Джансона. Привіз його до Джакарти спеціяльний амбасадор Президента Елсворт Бункер, який відбув із Сукарном 80-хвилинну розмову, яка ніби була „дуже конструктивна". Бункера, який є вже на пенсії, вислано до Індонезії, щоб він старався з'ясувати, чи можна ще направити щораз гірші взаємини між ЗДА й Індонезією, чи тамошні комуністи продовжуватимуть акцію за повне зірвання взаємин. Індонезійські комуністи за згодою урядових чинників, палили американські бібліотеки, довели до повного закриття їх, уряд сконфіскував американські фабрики гуми й рафінерії нафти.

В СССР ЗВІЛЬНЮВАТИМУТЬ СТУДЕНТІВ від військової служби аж до часу закінчення високої школи і тоді військова служба буде обмежена до одного року. Це буде стосуватись однаково студентів, що студіюють за дня, чи беруть вечірні курси.

ЙОРДАНСЬКИЙ КОРОЛЬ ГУССЕЙН ПРИЗНАЧИВ свого молодшого, 18-річного, брата Гассана на свого наступника. Таким чином він відсунув від престолу свого старшого, 22-річного брата Мохаммеда і двох дворідних братів. Обидві палати йорданського парляменту негайно затвердили цей вибір. В Йорданії нема закону про наслідство престолу.

НА ЗБОРАХ ПОЛЬСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ У ВАРШАВІ ГОСТРО КРИТИКОВАНО режим. Предметом атак була в першу чергу загострена цензура над літературними творами, але також стосування кари смерти у відношенні до „економічних злочинців", себто торгівців на чорному ринку й обманців в державному господарському апараті. Речником критиків був, між іншим, також комуністичний письменник Ян Вика. Він за іменем називав диктатора Ґомулку.

ЯПОНСЬКІ ПРОМИСЛОВО-ТОРГОВЕЛЬНІ КОЛА НАПОЛЯГАЮТЬ на пожвавлення торгівлі з комуністичним Китаєм. Вони признають, що треба стежити, щоб китайські комуністи не використовували торгівлі для шпигунства й політичних цілей, але водночас твердять, що Японія не має чого лякатися комунізму.

ЗАСТУПНИК ДЕРЖАВНОГО СЕКРЕТАРЯ ДЖОРДЖ БОЛЛ ПЕРЕБУВАЄ ТЕПЕР У ПАРИЖІ, куди він приїхав спеціяльно для розмов з членами постійної тамошньої Ради Атлантійського Союзу (НАТО), щоб з'ясувати їм становище Америки у відношенні до В'єтнаму та всього азійського Півдня. Джордж Болл мав півгодинну розмову з французьким міністром закордонних справ Мурвілем.

КОМУНІСТИЧНИЙ КИТАЙ ВЕДЕ ПОСИЛЕНУ КАМПАНІЮ ЗА ПРИЄДНАННЯ СОБІ азійсько-африканських країн. До Альжиру поїхав прем'єр Чу Ен-лай, до Афґаністану, Пакистану і Непалю міністер закордонних справ маршал Чен-ї, окрема комуно-китайська делеґація об'їздила різні країни Західньої Африки з найбільш комунофільською Танзанією у першу чергу. Всі ті комуно-китайські ватажки аґітують проти признання Совєтам права участи в азійсько-африканській конференції, скликаній до Альжиру на 29 червня ц. р.

У ЖЕНЕВСЬКОМУ КАНТОНІ В ШВАЙЦАРІЇ ПЕРЕВОДИТЬСЯ ТЕПЕР ПЛЕБІСЦИТ, чи призначити в Женеві окремі будинки й готелі для міжнародних з'їздів і конференцій, чи не робити спеціяльних улогіднень таким закордонним гостям. Одні швайцарці бачать у таких з'їздах рекляму для Швайцарії, пожвавлення туристичного руху і пристосування чужої валюти. Другі є проти „інтернаціоналізації" Женеви. Уряд відкликався до народу.

ШКОЛИ МАТИМУТЬ ОКРЕМУ УВАГУ У ВЕЛИКОМУ СУСПІЛЬСТВІ ПРЕЗИДЕНТА ДЖАНСОНА

Вашинґтон. — Президент Джансон на пресовій конференції в дні 1-го квітня хвалив шкільний законопроєкт, який схвалила вже Виховна Комісія Сенату, і який має всі вигляди стати цього року законом. Президент заявив на початку пресової конференції, що новий проєкт про федеральну допомогу всім родам шкільництва має на цілі поліпшити виховно - шкільну справу в цій країні, що буде дійсним засобом до поліпшення американської суспільности та буде новим поважним кроком до того величного громадянства, про яке мріє теперішній уряд. Здобувши потрібну освіту, молоді американці зможуть здобути фаховий вишкіл та дістати відповідну працю як фахівці. Ці освічені і вишколені молоді американці будуть вдоволені з життя, бо будуть корисними громадянами в суспільстві. Тепер марнується велике число робітних сил, бо молоді люди не можуть зайняти відповідне становище серед громадянства. Президент казав, що відкладування розбудови шкільництва спричинить те, що щодня 2 700 молодих людей виходять на ринок праці без належної освіти. Президент стверджував, що 8 000 000 американців не скінчили навіть 5-річного навчання в школі. 20 000 000 осіб не мають закінченого приписаного 8-річного шкільного навчання, а 54 000 000 не мають взагалі закінченої середньої школи (гай скул). „Видаємо, казав Президент, на навчання однієї дитини річно по $450, але одночасно видаємо по $1 800 річно на утримування в поправчих закладах злочинної молоді". Великі суми видається на допомогу тим, що є без праці, бо не мають потрібної освіти і фахового вишколу. Тому, казав Президент, видані гроші на освіту, є найкращою інвестицією в економіку країни.

Крайова Ґвардія припинює расові обмеження

Вашинґтон. — Бюро Крайової Ґвардії при Департаменті Оборони видало зарядження, щоб всі стейтові Відділи Крайової Ґвардії негайно припинили расові обмеження у відношенні до негритянського населення, бо інакше Департамент Оборони не визнаватиме їх та не даватиме фондів на втримання тих З'єднань Крайової Ґвардії, які не прийматимуть негритянських ґвардистів. Треба додати, що на утримання Крайової Ґвардії Федеральний Уряд видає 90% коштів. Зарядження Бюра Крайової Ґвардії має на цілі скінчити з расовою дискримінацією, яка існує —в південних стейтах: Алябамі, Аркенсо, Флориді, Джорджії, Луїзіяні, Міссісіпі, Південній і Північній Кароляйнах, Теннессі і Вірджінії. Виявляється, що і деякі північні стейти (Айдаго, Південна і Північна Дакоти) не мали в дні 1-го лютого негрів у відділах Крайової Ґвардії.

ПРЕЗИДЕНТ ПЛЯНУЄ БУТИ ПРОФЕСОРОМ, КОЛИ ВІДІЙДЕ НА ЕМЕРИТУРУ

Вашинґтон. — Президент Джансон, який має 56 років, заявив, що він почав свою життєву кар'єру як учитель, і плянує продовжувати працю в тому самому напрямку, коли залишить Білий Дім. Він сказав своїм приятелям, що хотів би вчити в університеті про функції федерального уряду.

УВАН у Канаді вшанував пам'ять своїх перших президентів

Вінніпеґ. — Сесія присвячена пам'яті перших двох президентів Української Вільної Академії Наук — УВАН проф. Дм. Дорошенка й проф. Л. Білецького відбулася в приміщенні Українського Народного Дому у Вінніпезі 21 березня. Сесію відкрив і проводив нею проф. Яр. Рудницький. Перший доповідач — д-р М. І. Мандрика дав образ сильветок обох учених з часів їхньої молодости, визвольних змагань, еміґрації й врешті останнього їх перебування в Канада. Як очевидець і співробітник обох, д-р Мандрика дуже тепло накреслив порівняння їх — проф. Дорошенка як динамічного науковця - діяча, проф. Білецького як кабінетного вченого. Він завважив наприкінці своєї промови, що обом цим ученим належиться заслужене місце в українському Пантеоні. Після д-ра Мандрики промовляла п-і Ольга Войценко, що довше спинилася над першим приїздом проф Дорошенка до Канади в 1937 року, його викладами й пізнішими відвідинами Канади після другої світової війни. Вона подала деякі подробиці з історії видань проф. Дорошенка, зокрема його „Споминів". Дуже теплу й детальну згадку присвятила доповідачка останнім рокам проф. Білецького в Канаді, коли покійний працював над своїм чотиромовним виданням Шевченкового „Кобзаря". Сесія стояла на високому рівні. Її доповнювала вистава деяких праць обох президентів УВАН та праць інших авторів.

В Шикаґо проведено святочний день єпархії св. о. Николая

Шикаґівський єпископ Ярослав Габро (перший з правого боку) проводить молитву. Поруч нього канадійський сенатор Павло Юзик.

Шикаґо. — (І. М.) — 21 березня ц. р. в авдиторії Школи св. о. Николая відбувся урочистий День Шикаґівської Єпархії з численною участю вірних, які не зважаючи на несприятливі умовини погоди здалека прибули на це свято.

Владика Кир Ярослав Габро започаткував свято спільною молитвою, а опісля відбувся бенкет, на якому святочне слово виголосив Кир Ярослав, звертаючися до батьків, щоб жертвували на службу Богові своїх дітей до духовного покликання. Хор „Славута" під дирекцією д-ра Ярослава Кокорудза відспівав — „Покаяніє". Святочну доповідь виголосив гість з Канади сенатор Павло Юзик.

17 ГОЛІВ НЕВТРАЛЬНИХ ДЕРЖАВ ПРОПОНУЮТЬ МИРОВІ ПЕРЕГОВОРИ ПРО В'ЄТНАМ

Вашинґтон. — 17 голів невтральних держав звернулися спільним листом до ЗДА, Британії, Франції, СССР, Комуністичного Китаю, Північного В'єтнаму, Південного В'єтнаму та Польщі і Канади (ці дві останні держави є членами Невтральної Комісії ОН у В'єтнамі) з пропозицією, щоб „без ніяких застережень" розпочати „якнайшвидше" мирові переговори про замирення у В'єтнамі. У тому зверненні таврується „натиск в різній формі всупереч правам в'єтнамського народу на мир, волю і незалежність" та говориться про „закордонну інтервенцію в різних ф о р м а х включно з військовою інтервенцією", але не згадується за іменем ніякої держави, так, що ті звороти можна стосувати на різні адреси. Тими державами, що їх голови підписали такого листа, є: Афґаністан, Альжир, Кіпр, Цейлон, Етіопія, Гана, Ґвінея, Індія, Ірак, Кенія, Непаль, Сирія, Тунісія, Об'єд н а н а Арабська Республіка, Уґанда, Юґославія і Замбія. У вступі автори листа покликуються на свою зустріч в Каїро в жовтні минулого року. Амбасадори Юґославії, Афґаністану, Етіопії і Гани передали те звернення державному секретареві Дінові Раскові і мали з ним 35-хвилинну розмову, а совєтському прем'єрові Косиґінові передали того листа амбасадори Індії, Ґвінеї і Єгипту. За твердженням газет, текст того листа був зладжений і схвалений на конференції невтральних держав у Београді 14 15 березня ц. р. Майже одночасно президент Джансон заявив на несподівано скликаній пресовій конференції, що в триденних нарадах з амбасадором Максвеллом Тейлором з Південного В'єтнаму не намічено ніякої нової „далекосяжної стратеґії". Президент потвердив, що американська допомога Південному В'єтнамові буде продовжуватися і з його обережних слів можна виміркувати, що летунські атаки проти Північного В'єтнаму будуть вестись надалі. На п'ятницю 2 квітня скликано Крайову Раду Безпеки з участю Максвелла Тейлора. Він має зізнавати теж на тайному засіданні Комісій для закордонних і військових справ обох палат Конґресу. У британському парляменті міністер закордонних справ Майкел Стюарт палко і рішуче обороняв становище Америки супроти Південного В'єтнаму, але заявив водночас, що ніби „зросли шанси" на мирові переговори. Американські коментат о р и твердять, що ЗДА не погодяться на становище 17-ох невтральних володарів, щоб мирові переговори розпочати без ніяких застережень і передумов, та будуть вимагати припинення спершу комуністичної аґресії.

Комуністичні держави масово пачкують зброю до різних країн Африки

Найробі, Кенія. — Пачкування комуністичної зброї до різних країн Африки прийняло такі загрозливі розміри, що навіть в Кенії, в якій привикли до комуністичних інтриг, військовий міністер заявив в парляменті, що Совєтський Союз тайком вишколює чорних військових пільотів і присилає їх до Кенії, а міністер внутрішніх справ мусів апелювати до послів, щоб вони не розпочинали негайної дебати над внеском, що вимагав слідства проти пачкарів зброї та змовників проти режиму. Комуністична зброя — твердить преса — пливе до Африки леґально й нелеґально, чи-то у формі офіційної допомоги урядам Єгипту, Альжиру, Гани, Ґвінеї, Танзанії, кол. французького Конґа, Судану й інших, чи то нелеґально, для скріплювання бунтарських рухів в різних новопосталих африканських країнах, в першу чергу в Конґо. На тлі цього насичування зброєю африканського континету як глум виглядає вимоґа Совєтського Союзу, щоб повна 114-членна Комісія Об'єднаних Націй для справ міжнародного роззброєння почала радити задля „світового миру".

Українці перед Королівською Комісією в Торонті

Торонто. — Тут відбулися днях 29-31-го березня чергові переслухання Королівської Комісії для справ дво-мовности й дво-культурности Канади. Серед інших етнічних груп виступили з своїми меморандумами дві українські: Українське Національне Об'єднання — УНО під головуванням Я. Білака й Р. Шульгина та Союз Українок Канади — СУК під проводом пань Г. Токарик і М. Сушкової. Обидві делеґації з'ясували становище української етнічної групи до справ канадійської мовної і культурної дійсности й подали відповідні рекомендації для розгляду Королівської Комісії, в склад якої з українців входить, — як відомо, проф. Яр. Рудницький. В часі переслухань багато торонтонських українців були на залі в характері спостерігачів, між ними д-р О. Бойко, Ол. Григорович, Е. Мастикаш, В. Софронів-Левицький, О. Павлів та інші.

Чергові переслухання Комісії відбудуться в травні в містах Ванкувері (10-13 травня), а опісля в Вінніпеґу, Ман.

ЗМЕНШИЛОСЯ ЧИСЛО СЕЗОНОВИХ ФАРМЕРСЬКИХ РОБІТНИКІВ

Вашинґтон. — Секретар праці повідомив американських фармерів, що не дістануть сезонових робітників і мусітимуть шукати собі працівників на домашньому ринку праці та платити більші заробітні платні. Секретар Віллард Вірц заявив, що він старатисьме про дві іновації у фармерстві: 1) Про крайову мінімальну платню для фармерських робітників; 2) Про забезпечення цих робітників на час безробіття. Вірц старається також про те, щоб поліпшити життьові умовини тих чужих робітників, які вже працюють у фармерстві і живуть бідно.

Машина-автомат приземлюватиме літак

Вашинґтон. — Повідомляють, що в найближчому році, компютор приземлюватиме літаки, як це видно з рішення Федеральної Авіяційної Аґенції, яка видала дозволи на продукцію таких приладів, які самі керуватимуть літаками. І так вже найближчого січня летун може сказати своїм пасажирам таке: „Пані і панове, оцей джетовий літак приземлився за допомогою машини - компютора. Я навіть не дотикався рукою до приладів, поки ми не знайшлися на землі на летовищі". Ці летунські компютери мають продукувати фабрики літаків Буїнґ Компані і Корпорація Бендікс.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ

ХОР „КОБЗАР" Й УККА З БАЛТІМОРУ ВІДБУЛИ ЗУСТРІЧ У ВАШИНҐТОНІ

В неділю, 21 березня ц. р., о год. 12:30 по пол. члени Відділу УККА з Балтімору зі своїм головою д-ром Конструб'яком та хор „Кобзар" із Філядельфії зустрілись під пам'ятником Тараса Шевченка у Вашинґтоні. Вислухавши короткого спогаду п. н. „На могилі Шевченка у Каневі", присутні й хор „Кобзар" під проводом д-ра Антона Рудницького відспівали „Заповіт" і склали вінки квітів від своїх організацій. До них долучилися господарі, українці Вашинґтону.

Після вшанування Поета під пам'ятником, ціла група з хором прибула до Балтімору, де вечером, о год. 6:00, у місцевій шкільній авдиторії, під патронатом Відділу УККА, Балтімор, відбувся святочний концерт у пошану Пророка України.

ЗАСНОВАНО ВІННІПЕЗЬКУ ГРУПУ „СЛОВА"

Вінніпеґ. — 24-го березня ц.р. відбулися тут конститутивні збори групи членів літературного об'єднання „Слово", на яких обрано тимчасову управу в складі: Марина Антонович-Рудницька — голова, М. І. Мандрика — заступник голови, Ольга Войценко — секретар-скарбник. На зборах прочитано декілька поезій із нової збірки М. І. Мандрики п.н. „Сонцецвіт" та з його перекладу поеми „Канада" на англійську мову. В другій частині зборів присутні оглянули телевізійну передачу п'єси А. Дорандо „Дві жахливі дами" й після дискусії написано відповідне письмо-привітання авторові до Монтреалю. Рішено відбувати збори в міру потреби для обговорювання нових літературних появ творів українських і не-українських письменників.

УВАН У КАНАДІ ПАМ'ЯТІ Л. і Г. ЧИКАЛЕНКІВ

Вінніпеґ. — 12 березня відбулися жалобні сходини УВАН у Канаді, присвячені пам'яті Левка Чикаленка, генерального секретаря УВАН у рр. 1954-1964, та його сестри Ганни Келлер, що померла в Тюбінґені, Німеччина. Зібрання відкрив проф. Яр. Рудницький, закликаючи присутніх до вставання з місць і однохвилинної мовчанки. Доповіді про сл. п. Чикаленків виголосили: Катерина Антонович, д-р М. І. Мандрика та проф. М. Боровський. При кінці зібрання підписано кондоленційного листа до Президії УВАН у Ню Йорку з приводу смерти ген. секретаря УВАН.

ПОШИРЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ РАДІО-ГОДИНИ В СТЕЙТІ ОГАЙО

Клівленд, Огайо. — Українська Радіо-година стейту Огайо, яка проіснувала вже 20 років, повела заходи, щоб українські радіо-пересилання розбудувати й поширити. У висліді українці Клівленду й околиць, почавши від 2-гого квітня ц. р., матимуть змогу слухати українських радіо-авдицій чотири рази в тиждень.

Як і до цього часу, нормальним порядком передаватимуться щонедільні передачі зі стації ВСЛР на довгих хвилях 1350, від год. 4-4:45 по полудні, а крім того надаватимуться одногодинні передачі зі станції ВХІН на коротких хвилях 105,5 кожного понеділка, середи і п'ятниці від 2-гої до 3-ої години по полудні та півгодинна передача в неділю від 2-ої до 2:30 по пол.

Керівником Радіо-Години є Степан Зорій, а працюють у ній Лідія Вирста, д-р Ярослав Сушків, Софія Бура, Юрій Кульчицький, Люба Стецяк і Наталка Онисько. Адміністратором є Вол. Стригун.

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ

(Що пишуть комуністичні газети в Україні)

СОВЄТСЬКІ ҐАНҐСТЕРИ

„Марія вже збиралася спати, коли почула, що неподалік хати зупинилась машина. „Хто це так пізно?" — подумала і підійшла до вікна. В провулку стояла „Швидка допомога." „Знову старий Макогон захворів, — зітхнула вона", ще трохи постояла і хотіла відійти, але раптом грюкнула хвіртка. Санітар і шофер на ношах виносили сусіда.

„Щось серйозне трапилось", — подумала Марія, вибігла на вулицю, але „Волга" вже виїжджала з провулку.

— Макогона вночі до лікарні відвезли, — розповідала вранці Марія сусідкам. — Треба відвідати старого.

Сусіди почали вже розходитись, коли раптом почули приглушений зойк. Прислухались. Стогін повторився знову.

— Та це ж, здається, в Макогоновій квартирі! — вигукнула Марія.

Підійшли до дверей, відчинили. У кутку світлиці лежав міцно зв'язаний старий з кляпом у роті."

В такий спосіб злочинці пограбували Макогона, а щоб приспати увагу сусідів, винесли свого колегу на ношах.

(За „Молоддю України" з 28 березня ц. р.).

ЗАНЕДБАНІ КУРОРТИ

„Цілющість Хмельницького джерела я відчув на собі.

Після курсу лікування подагра дала мені спокій, і тепер я успішно працюю на київському заводі.

Одне слово, цінність курорту безперечна. Тим то незрозуміло і дивно, що він і досі перебуває в стадії „розгортання"... Справді, передбачено, що санаторій повинен мати не менше двох тисяч ліжок, а поки що влітку тут лікуються двісті. Надзвичайно повільно будуються нові корпуси. А в теперішніх приміщеннях і цьому, надто обмеженому контингентові хворих, тісно.

До речі, коли вже мова про курорти, які ще не посіли належних їм по праву місць, то варто згадати також і білоцерківські та миронівські радонові джерела", пише в листі до редакції „Радянської України" з 25 березня робітник І. Руденко.

ХТО ПЕКАР?

„Коли на Одеському хлібозаводі ч. 2 навчаться випікати хліб? Це питання хвилює всіх, хто змушений споживати його продукцію. Хліб, що його випускає цей завод, плескатий, твердий, швидко черствіє, а головно — несмачний. Від нього відмовляються і крамниці, і покупці", — пише в листі до „Рабочої Газети" з 20 березня робітник Н. Авсієвич.

ПОЧЕКАЙТЕ

Вінниця. Майстерня ремонту телевізорів.

—Прошу відремонтувати телевізор.

Робітник,оглянувши апарат:

—Нема таких деталей, які вам треба. Почекайте.

—Як довго?

—Не можу нічого певного сказати. („Рабочая Газета" за 16 березня ц. р.).

ГОСПОДАР ЗА МОЛИТВОЮ

Інструктор А. Колотуша розповідає 11 березня ц. р. в газеті „Радянська Україна", що аґітатори Івано-Франківської области борються з релігією. Але люди тримаються віри в Бога.

Село Лолин, — пише він, — звичайне гірське село в Долинському районі, розкидане на горах і в долинах карпатських. Аґітатор зайшов до господаря К. і застав його вдома за молитвою.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Суд за правду

Своїми враженнями з подорожі до Москви влітку 1964 року, опублікованими п. н. „Московське літо" в югославському часописі „Дело", М. Міхайлов, народжений уже на еміграції син російського еміґранта, натуралізований громадянин Юґославії і професор Задарського університету, стягнув на себе нагінку збоку юґославського комуністичного режиму, яка закінчилася визначенням судової розправи, що відбудеться вже цього місяця.

Опубліковані тепер у перекладі на англійську, французьку та інші мови спогади Міхайлова дають правдиву, непідфарбовану картину підсовєтської дійсности й говорять відкрито про речі, про які висловлювалися так само відкрито — в час „недружніх взаємин" з СССР — і сам Тіто й інші провідники юґославської компартії. Нічого нового не відкривають ствердження Міхайлова про те, що перші концентраційні „табори смерти" були створені не гітлерівцями чи італійськими фашистами, але самими ж таки „будівничими комунізму" в Совєтському Союзі ще в 1921 році, і що вони були „використовувані" виключно для фізичного винищування в'язнів. Так само поневолені Москвою народи досвідчили на собі, що винахідниками ґеноциду були знову ж таки не Гітлер чи Муссоліні, а московські комуністичні вожді.

І тому, треба думати, головною причиною репресій супроти Міхайлова є не так його відомі вже з інших джерел „ревеляції" про ленінсько-сталінський терор, як те, що він відважився написати правду про сьогоднішню дійсність в Совєтському Союзі і ствердити, що, не зважаючи на всі відлиги та реґабілітації, наслідники Сталіна „в основному продовжують його діло, йдуть до тих самих цілей".

Враження Міхайлова із зустрічей та розмов з совєтськими діячами літератури, мистецтва й науки доводять, що всі вони борсаються далі під непослабним тиском режиму, і що про будь-яку свободу творчости чи наукової праці в СССР не може бути ніякої мови. Ті з видатних науковців, мистців і літераторів, що змогли задержати хоч невелику дозу мужности і свобідної думки, живуть у забутті і нужді, проскрибовані режимом як люди і громадяни. В той же час всяка літературна мізерота, яка вміє йти за режимним вітром, живе в таких розкошах, що й не снилися більшості письменників у „капіталістичних країнах". І тому в ставленні совєтських інтелектуалів до режиму переважає, як стверджує Міхайлов, іронія, цинізм, а то й ворожість. І загальний висновок читачів його репортажу такий, що побудова комунізму в СССР — це суцільне фіяско.

І саме за цей висновок тітовський „націонал-комуністичний" режим збирається Міхайлова судити.

Москва забирає, Вашинґтон дає

Два дні тому вміщено на цьому місці завваги на тему зростання фактичних впливів центральної влади на терені ЗДА з узалежненням від федерального Уряду автономних стейтів. Згадано про найважливіші причини такого процесу.

Тенденція центрального американського законодавства охоплювати різні справи, що стосуються всіх або деяких стейтів, не має нічого спільного з свідомим бажанням обмежувати стейтові конституційні права. На цій тенденції стейти нічого не втрачають, тільки користають: величезні суми призначувані на міжстейтову сіть шляхів, допомога в будуванні шляхів у межах стейтів, субвенції на розбудову шкільництва й шпитальництва, поширювання діяльности державної соціяльної забезпеки, урядові замовлення фабрикам в різних стейтах на оборонні цілі країни, сприяння публічним роботам для зменшення безробіття в стейтах і містах, поліпшення зовнішнього вигляду стейтів, будова нових мешкальних домів у містах — все це є виявом піклування Уряду і Конґресу за всю країну, за всі стейти, за всі міста.

Як же інакше виглядає політика „союзного уряду СССР, дармащо йдеться там не про стейти, а про нібито суверенні республіки, що за совєтською конституцією мають „право відокремлення" від Союзу. Центральна влада не допомагає тим „республікам", а висмоктує їх для московського центру. В духовій ділянці йде повна русифікація, в матеріяльній — експлуатація. Коли Україна гинула в трагічному році штучного голоду — на Московщині було повно українського хліба. Україна й інші не-російські „республіки" СССР є колоніями, і тому вони слушно хочуть позбутися того колоніяльного стану.

Подібний образ був у післявоєнній Европі: коли Америка від першого ж дня по закінченні війни привозила в европейські країни всяке добро і згодом з поміччю пляну Маршалла відбудовувала її, Москва вивозила все, що могла, із нею зайнятих країн і накинула їм економіку, пристосовану до совєтських п'ятирічок, аж поки вони зважилися цьому спротивитись. Америка пропонувала поширити плян Маршалла й на комуністичні країни — Совєти спротивились цьому, бо в їх інтересі тримати на припоні збіднілі сателітні країни. Західні колоніяльні імперії привозили бодай цивілізацію і сприяли добробутові колоній, — совєтська колоніяльна імперія є паразитом.

МАЛА КРИЗА ПЕРЕД ВИБОРАМИ

Мюнхен. — У вересні 1961 року відбулися вибори до парляменту Німецької Федеративної Республіки. В тих виборах партії - близнята, Християнсько - Демократична Унія (ХДУ) та Християнсько-Суспільна Унія (ХСУ), втратили свою більшість. Щоб створити уряд, спертий на більшості парляменту, довелося шукати допомоги невеликої групи, що зветься Вільна Демократична Партія. ВДП має підпору серед частини великих промисловців та банківських кіл Західньої Німеччини і її провідників прийнято до коаліційного кабінету в Бонні (Менде, Дальґрюн, Бухер).

Як у кожній коаліції, в уряді Німецької Федеративної Республіки виникали деколи тертя, спори, але ці сутички ліквідовано з огляду на сильну соціял - демократичну опозицію в парляменті. Отже в громадянстві Західньої Німеччини творилася думка, що між Вільними Демократами і партіями ХДУ та ХСУ немає основної різниці.

В цьому Вільні Демократи відчули небезпеку для свого існування. Аджеж на нових виборах до парляменту, що відбудуться у вересні 1965 року, виборці, які голосували за Вільних Демократів, можуть віддати свої голоси партіям ХДУ та ХСУ.

Це — одна з головних причин, що зробила партію Вільних Демократів „норовистою". Один або другий міністер цієї партії виступає перед громадянством з своїми політичними проєктами, які викликають спротив інших членів уряду. Недавній випадок сепаратної політики партії Вільних Демократів довів до короткотривалої кризи уряду Ергарда. Що сталося?

Міністер юстиції Бухер поставився проти проєкту закону, яким продовжується час переслідування злочинів проти людяности ще на 5 років після 8 травня 1965 року. Тому, що попередній закон касував судове переслідування злочинців - нацистів після 8 травня 1965 року, Бухер уважає, що парлямент не сміє касувати свого власного закону. Але більшість парляменту не послухала ради Бухера, і він вийшов з уряду.

Партія Вільних Демократів заявила солідарність з своїм міністром. В цих обставинах створилася небезпека, що Вільні демократи відкличуть своїх членів з уряду. Тоді уряд Ергарда не мав би більшости в парляменті і мусів би шукати коаліції з соціял-демократами або податися до димісії. Третій вихід підказували соціял-демократи: розв'язати парлямент і негайно призначити нові вибори.

Однак, з великої хмари випав малий дощ. Вільні Демократи побоялися викликати кризу кабінету в час перед виборами. І коли Ергард призначив міністром юстиції члена своєї партії (ХДУ), то Вільні Демократи прийняли це рішення без протесту.

Поза тим в публічних виступах і в пресі розгорілася гостра полеміка між Вільними Демократами і головою Християнсько - Суспільної Унії Штравсом. Штравс — голова баварської партії — обвинувачує Вільних Демократів у тому, що вони для успіху в майбутніх виборах ведуть „націоналістичну аґітацію".

Думку Штравса треба розуміти так, що Вільні Демократи через димісію свого міністра Бухера хотіли здобути прихильність міжріднею і приятелями нацистів, яким грозить суд і кара за їх злочини. Ці злочинці десь переховуються і вже сподівалися, що після 8 травня 1965 р. будуть вільними громадянами Німецької Федеративної Республіки. За це вони були б вдячні Вільним Демократам. Але тепер їм доведеться ждати ще 5 років...

Партія Вільних Демократів рішуче протестує проти Штравса: мовляв, „така людина нас не може образити". Вільні Демократи закидають Штравсові, що він за всяку ціну преться на міністерське крісло, яке мусів покинути в 1962 році.

Ці події показують, що вибори до парляменту в 1965 році будуть дуже бурхливі.

П. А.

В Римі видано новий річник „Богословії"

Рим. — Відновлений Митрополитом і сьогоднішним Кардиналом Йосифом Сліпим науковий журнал „Богословія" появився новою книжкою за 1964-ий рік. Річник цей присвячений пам'яті першого українського кардинала, київсько-галицького митрополита Ісидора. В новому річнику „Богословії" вміщені дві статті Митр. Йосифа Сліпого, а саме: „Творче обличчя і гріб київського митрополита і царгородського патріярха кард. Ісидора" та „Царгородський патріярх Григорій III Мамме".

В дальшому йде стаття проф. Миколи Чубатого про Ісидора, як про Митрополита в переломовий момент в історії українського народу. О. Мирослав Марусин говорить на основі Ісидорового Літурґікона, що зберігається у Ватиканській Бібліотеці та других ще двох рукописних джерел про Божественну Літурґію в київській митрополії в Ісидорових часах. Проф. Олекса Горбач розглядає Ісидорів Літурґікон з філологічного боку. Монс. Маріо Ріцці, в статті, написаній латинською мовою, говорить про правне становище Верховного Архиєпископа в католицькій Церкві. На цю тему є теж довша стаття о. Ігоря Мончака в українській мові. Між вибраними питаннями знаходимо опис святкувань 500-річчя смерти кард. Ісидора. В відділі „огляди й оцінки" дві дуже цінні рецензії: о. Партенія Павлика, ієромонаха з Ґроттаферрати, на видані Інститутом Східніх Наук в Римі документи про Фльорентійський Собор, та проф. Миколи Чубатого на книжку Оскара Галецкого, в англійській мові „Від Фльоренції до Берестя (1539-1596). У „Всячині" є стаття на тему „400-річчя Тридентійського Собору", „Папська Академія Наук" та деякі посмертні згадки.

Новий голова Республіканського Комітету

Від 1-го квітня головство в Крайовому Республіканському Комітеті перебрав Рей Блісс, який 16 років очолював Стейтовий Республіканський комітет в Колюмбусі, Огайо. Республіканці вже раніше пропонували 57-річному Блісcові цей найважливіший партійний пост, але він двічі від нього відмовлявся. Рей Блісс погодився аж тоді, коли переможений республіканський кандидат на президента Беррі Ґолдвотер, і ним призначений голова Крайового Республіканського Комітету Дін Бирч почали його просити, щоб рятував Республіканську партію.

Як відомо, Республіканська партія, програвши в 1964 році вибори, поділилася на прихильників Ґолдвотера і лібералів, які не могли погодитися з тим, щоб арізонський сенатор силою своєї кандидатури репрезентував цю партію перед Америкою і цілим світом.

Блісс не любить сперечатися, і цим часто дає своїм політичним противникам легку перевагу над собою, але він не боїться обороняти своє становище, коли вважає, що це потрібне для добра партії. В 1958 р. республіканці в стейті Огайо пропонували перевести референдум у справі так званого „права на працю", і ця пропозиція спричинила їх прогру. Блісс, який був проти цієї пропозиції, скріпив своє становище після виборів.

Новий республіканськ ий провідник минулого року виступав проти найменування Беррі Ґолдвотера кандидатом на президента. Політики його не послухали, і після виборів переконалися, що Блісс мав слушність. Тому очі відповідальних республіканців звернулися на Блісса як на особу, яка єдина може врятувати партію. Ґолдвотер і чути не хотів, щоб неприхильний до нього Блісс очолював Крайовий Комітет. Не хотів резиґнувати з головства і ним призначений Дін Бирч.

Кінець - кінцем і Ґолдвотер і Бирч погодилися, щоб Рей Блісс очолив Крайову партійну організацію, і 1-го квітня він узявся до важкої праці, бо знає, що Республіканськ а партія перебуває в критичному становищі. Він сказав про це так:

„Наша партія котиться вниз вже 24 роки, і хто гадає, що ми зможемо припинити цей процес протягом одного, двох або трьох років — не є реалістом".

Рей Блісс — фаховий партійний організатор. Понад 20 років він був головою Республіканського Повітового Комітету в Самміті, в стейті Огайо, де домігся того, що незнаний перед тим бизнесмен Вілліям Ейрес виграв конґресові вибори і займає той пост уже восьму каденцію.

Після виборів 1948-го року Блісс став головою Стейтового Республіканського Комітету. Завдяки йому в тому стейті республіканці стоять твердою ногою, і минулого року, навіть при невдалій кампанії Ґолдвотера, перемогли майже в усіх стейтових виборчих змаганнях.

Блісс зумів щасливо розв'язати в своєму стейті справу партійних фінансів, переконавши численних виборців у тому, що, даючи на партійний фонд, вони роблять „добрий бизнес": матимуть за свої пожертви „добрий уряд".

Припускають, що першою справою, до якої візьметься тепер Блісс, буде поставити партійні фінанси на тривкій основі. В цьому він матиме деякі трудноші, бо фінансові становища обсадж е н і прихильниками Ґолдвотера. Але новий крайовий голова напевно дасть собі раду, і перереорганізує партійний провід так, щоб крок за кроком вести свою партію до щораз більших успіхів.

Л. Г.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПРО „ПРАВДИВЕ ЗНАЧЕННЯ СОВЄТСЬКОГО ТЕРМІНУ „УКРАЇНА"

Стаття, вміщена в п'ятьох числах „Свободи" (березень 1965 р.), безперечно, звертає на себе спеціяльну увагу. Вона виключно сильна, підібраний матеріял широко ілюструє політику Москви, спрямовану на обрусіння України та на повільну ліквідацію української нації. В цілому автор подає читачеві яскравий образ сучасного стану на його Батьківщині. Уважаємо, що не можна байдуже перейти мимо цієї статті: вона мимоволі викликає тривогу: а що ж далі? Як протидіяти наступові Москви, наступові, що ніколи раніше, — навіть за Валуєва — не був такий глибоко передуманий, не був такий послідовний і підступний. Бо хоч за царського режиму не дозволяли видавати українських книжок та часописів, зате не рушали українського народу, як етнографічної маси. Українське село жило своїм тихим, спокійним життям, і в цій стихії повільно зріли й формувались сили, що так спонтанно вибухли в році 1917-му.

Розуміється, і царський уряд, поза забороною українського друкованого слова, також вживав окремих заходів щодо русифікації України через народну школу та військову службу, але, як відомо, ці заходи майже не давали наслідків: школярі щоденно верталися до рідної, української хати, а солдати, по військовій службі, знову тонули в рідній стихії. Але не так тепер: большевики, можна сказати, зруйнували українське село: спочатку сталінська „індустріялізація" забрала з українського села мужеський елемент до чужонаціональних міст, а далі безглузда колгоспна система, з напівголодним існуванням, погнала цей же елемент з рідних сіл до міст за мінімально можливим заробітком. Руйнацію села доповнила хрущовська „цілина", куди, знов же, погнали на фізичну й національну заглагу десятки тисяч української молоді.

І ось „на базі" цього виснаженого фізично й національно українського терену відбувається, під доглядом і тиском Москви, дика русифікація та асиміляція України, про що з таким болем й обуренням оповідає проф. Р. Смаль-Стоцький. Хочуть вийняти душу українського народу; зліквідувати многомільйонову націю, що кількістю населення займає передове місце серед народів світу й дорівнює населенню таких старих европейських держав як Франція, Англія та Італія — і то по страшних утратах!

В статтях професора багато песимізму й велика тривога за Україну, за український народ. І хоч його песимізм і тривога оправдані, ми все ж особливо віримо, що український народ „не дасться". Про це свідчить, з одного боку, хід історії, а з другого — прикмети нашої нації. Хід історії, хоч би й новітньої, такий: був Валуєв, був Сталін і був Хрущов, — всі вони минулися, але український народ живе. Щождо прикмет чи особливостей українського народу, то треба підкреслити його стихійну відпорність на всякий наступ, а, з другого боку, — його високі духові здібності.

Про це нема місця тут багато говорити, але, як свіжий приклад, стоїть у нас перед очима недавній фестиваль в Ню Йорку на пошану нашого Кобзаря. Такий фестиваль — і то в еміграційних умовах — це був яскравий відблиск тих духових сил і здібностей, що нуртують у нашому народі, відблиск, що зняв би бурю оплесків у Парижі, Лондоні та Вашинґтоні. Така нація не загибає!

Але це не значить, що вона не терпить, не страждає і не бореться! Втрати нашої нації величезні, терпіння — перед очима, а боротьба, — той духовий невидимий, але глибокий спротив нації — загальновідомий й окупантові й цілому світові.

Одначе, в усій цій картині є одна темна сторінка. Прикра сторінка, якої не сміємо закривати: це наша — української еміграції — недостатня поміч нашому народові в його глибоко трагічній і загрозливій ситуації, в його боротьбі. Тут мусимо говорити одверто й ясно: наша поміч українському народові далеко не дорівнює його потребам і його втратам. І, з другого боку, ми, українська еміграція у вільному світі, абсолютно не вичерпуємо тих можливостей, які маємо. В перекладі на числа це виглядає так: української еміграції в Америці й Канаді числимо 1 мільйон (згідно з офіційною американською статистикою, в одній Північній Америці — півтора мільйона), але платників Національного Датку до Українського Народного Фонду маємо десять тисяч, себто лише сотy частину нашої еміграції в Америці. Від своїх платників Національного Датку УНФонд має річно 100 тисяч долярів, але коли б уся маса вільних українців у вільній Америці платила лише по 1 долярові, то був би 1 мільйон долярів. Про що це свідчить? Що ми, при всій своїй організованості „на верхах" (лікарі, професори, інженери, письменники і т. д.), зовсім незорганізовані — серед мільйонової маси наших українців у вільному світі. І це є величезна хиба нашого стану! Може навіть історична хиба! Про це ми писали в наших статтях під назвою „Незакінчений спір", а тепер ця проблема виступає на увесь свій зріст у світлі статтей проф. Р. Смаль - Стоцького.

Яка допомога Україні? Звичайно, нашої реальної помочі сьогодні ніхто туди не пустить. Але на форумі історичної культурної боротьби за мову, за літературу, за науку ми можемо виказати нашій Україні — нашій культурі — тепер і в майбутньому величезну поміч. За сотки тисяч долярів ми можемо видати тут річно сотки книжок великої загальнонаціональної вартости. На Українську Енциклопедію не будемо збирати по центові; кодекс українських пісень — 12 тисяч пісень історичної народної творчости вийде за один рік, а не за 10 років; книги, що зафіксують навічно боротьбу українського народу, вийдуть десятками й в різних мовах; ситуацію українського народу висвітлимо перед парляментами цілого світу — і все це є велика й реальна поміч, історична поміч нашому народові. І все це — в межах повної нашої можливости у вільному світі.

Про цю можливість маємо думати, на реалізацію її маємо кинути кращі наші сили.

Віктор Приходько

Ню Йорк

ЛИСТИ ДО РЕДАКЦІЇ

Один з мільйона

Прочитавши запального й цілком слушного листа п. Віктора Приходька в „Свободі" з 30-го березня ц. р., вважаю за слушне сказане автором, що наколи б ми всі внесли лише по одному долярові, лише ті українці, що живуть в Америці й Канаді, то вже мали б один мільйон на національну роботу. А що до цього може заохотити лише ДОБРА ВОЛЯ кожного з нас, то я перший, не чекаючи особливих заходів, посилаю до редакції одного доляра, коли буде виділений комітет збору, то тоді передасте.

Разом із цим щиро закликаю всіх свідомих українців, що досягли 18-20-річного віку, наслідувати мій скромний приклад і, не гаючи часу, пересилати свої пожертви редакції. Нехай не забракне ні одного свідомого українця чи свідомої українки в пожертві раз на рік невеликої пожертви — 1 доляра.

Мих. Лавренко

Ню Йорк

ПРО ВИСТУП ПЕРЕД КОРОЛІВСЬКОЮ КОМІСІЄЮ МОНТРЕАЛІ

У ч. 53 „Свободи" з датою 20 березня ц. р. вміщено на передовій сторінці нотатку „Представники української громади виступили перед Королівською Комісією в Монтреалі".

З метою докладнішої інформації просимо подати у Вашому щоденнику таке: Меморіял у справі двомовности і двокультурности склала перед Королівською Комісією Екзекутива Відділу Комітету Українців Канади в Монтреалі. Вона також зорганізувала делеґацію, яка виступила перед цією Комісією 17 березня в Монтреалі. В складі делеґації були представники місцевого українського духовенства, екзекутиви Відділу КУК і редакційної комісії для меморіялу. Головним речником нашої делеґації був ред. Ростислав Шульгин як голова редакційної комісії. П. Богдан Панчук був членом делеґації і, як такий, брав участь в дискусії. Відносно товарис т в а „Прометей" вияснюємо, що українська громада в Монтреалі не має до цього товариства жадного відношення. Якщо в складі цього товариства є українці, то вони виступають в ньому як приватні особи і заступають там свої персональні погляди.

Омелян Кушнір

Монтреал

ДО „МОСКВА ВСЕ ТАКА САМА"

Наскільки собі пригадую, в рукописі статті „Москва все така сама" було, що російський міністер просив прислати двох пруських фельдфеблів, щоб натирали плечі хворому цареві. В друкованій статті мова про двох лікарів. („Свобода", 27 березня ц. р.). Щоб упевнитися, котра версія правдива, я негайно поїхав до міської бібліотеки і там ствердив, що в творі канцлера Бісмарка є дійсно мова про двох пруських фельдфеблів, а не двох лікарів. Прошу це відповідно справити, бо і життьова практика каже, що лікарі можуть приписувати масажі, але самі їх не роблять.

А. Заплітний

Дітройт

Олександер Лотоцький

ДЕРЖАВНИЦЬКИЙ СВІТОГЛЯД Т. ШЕВЧЕНКА

(Стаття надрукована в IV томі 16-томового видання Творів Шевченка, вид. Українського Наукового Інституту у Варшаві 1937 року)

(5)

13.

„Церква домовина розвалиться", а з-під неї встане Україна, встане в ім'я ідеалів правди й волі: „Встане Україна і розвіє тьму неволі, світ правди засвітить і помоляться на волі невольничі діти". І поет заповідає пом'янути його „в сім'ї вольній, новій", — означаючи так Україну, як вільну, незалежну державу.

До визволення України провадять шляхи різні щодо засобів, та спільні щодо конечної цілі: слово та революційний чин.

Поет глибоко вірив у незмірну революційну силу слова й ціле своє життя боровся за свої переконання силою тої зброї, якою геніяльно володів — словом. „Возвеличу малих отих рабів німих! Я на сторожі коло їх поставлю слово". „Орю свій переліг, убогу ниву, та сію слово, — добрі жнива колись то будуть". Всю силу свого слова поет поставив собі за ціль обернути на національне освідомлення своїх земляків: „Може верну знову мою правду безталанну, моє тихе слово. Може викую я з його до старого плуга новий леміш і чересло, і в тяжкі упруги може зорю переліг той, а на перелозі я посію мої сльози, мої щирі сльози. Може зійдуть і виростуть ножі обоюдні, розпанахають погане, гниле серце, трудне, і вицідять сукровату, і наллють живої козацької тії крови, чистої, святої!" Слово як орган революційної думки „царя всесвітнього, царя волі", дає великі жнива. „А де ж твої думи, рожевії квіти? Доглядані, смілі, викохані діти? Кому ти їх, друже, кому передав? Чи, може, навіки в серці поховав? Ой, не ховай, брате! Розсип їх, розкидай! Зійдуть і ростимуть, і вийдуть з них люди". І поет сам виконував цю свою раду з відвагою, що коштувала йому всієї долі, самого життя. Бо він певний, що духова сила слова перемагає грубу силу фізичну: „Нехай лютує на землі, нехай пророків побиває, нехай усіх нас розпинає, — уже внучата зачались; і виростуть внучата тії, Христові воїни святії! І без огня і без меча стратеги Божії воспрянуть, і тьми і тисячі поганих перед святими побіжать!" Тому й слово поета „огнем-сльозою упаде колись на землю і притчею стане розпинателям народним, грядущим тиранам". „Лети ж, моя думо, моя люта муко! Забери з собою всі лиха, всі зла, своє товариство! — Ти з ними росла, ти з ними кохалась; їх тяжкії руки тебе повивали. Бери ж їх, лети та по всьому небу орду розпусти! Нехай чорніє, червоніє, полум'ям повіє, нехай знову рига змії, трупом землю криє!"

14.

Муза Шевченка з погляду засад гуманности — муза любови, всепрощення, муза альтруїзму. „Етична краса, краса любови і всепрощення — сяють з кожної сторінки „Кобзаря" (С. Єфремов). Всі твори поета овіяні отими настроями гуманного світогляду — і в ділянці переживань особистих, і ширше, — в ділянці взагалі відносин людських. Але є в людському житті момент, коли поет-гуманіст не визнає жадного компромісу, не знає жалю й свій вогненний протест одягає в дуже рішучі форми вислову. Слово його горить-палає вогнем, коли торкається воно недолі його Батьківщини та зокрема „найменшого брата" — народньої маси, як основи нації. В таких випадках Шевченко здіймає бунт проти соціяльного укладу, проти державних і релігійних форм, коли вони потурають кривдам та знущанням з народних мас. „І ні тяжка неволя, ні мука самотности, ні літа не вгасили вже в Шевченкові того вогню, що ним запалав він, і раз-у-раз поет вертається до об'єкту своєї великої любови і з цього погляду все міряє і всіх судить" (С. Єфремов). В ім'я свободи поневоленої Батьківщини поет закликає до найрішучішого революційного чину. „Борітеся, — поборете! — кличе він поневолені народи Кавказу, — за вас воля і правда святая". „Розкуйтеся, братайтеся", — закликає всіх: „... .. вставайте, кайдани порвіте і вражою злою кров'ю волю окропіте". І поет уже бачить своїм пророчим зором, як розкуються незабаром заковані люди, — настане суд! Заговорять і Дніпро, і гори, і потече сторіками кров у синє море". „Щоб збудить хиренну волю", потрібна єдність думки й волі та рішучість пляномірного, однодушного чину всього суспільства: „Треба миром, громадою обух сталить та добре вигострить сокиру та й заходиться вже будить... А то проспить собі небога до суду Божого страшного". „Треба одностайне, односердне стати. Миром, громадою, одностайне, односердне... Ніхто не показав нам досі іншого ліпшого шляху до волі. І спроби наші добути волю саме тому не вдалися, що ми не заходилися коло того миром, громадою, одностайне, односердне" (С. Смаль-Стоцький).

15.

Певний щодо конечности збройної революційної боротьби за державне визволення України, поет, проте, з почуттям жахливої муки спиняється на думці, чи здолає вона, знесилена поневоленням, здобути в собі у відповідальну годину сили, щоб прийняти найживішу участь у тій визвольній боротьбі: „Мені однаково, — каже поет — чи буду я жить в Україні, чи ні, чи хто згадає, чи забуде мене в снігу на чужині, — однаковісінько мені... Та не однаково мені, як Україну злії люди присплять, лукаві, і в огні її, окраденую, збудять... Ох, не однаково мені!" Незрівняні слова поета в усій їх жахливій суті зрозуміли ми лише після революції, одні — на вигнанні, інші — „на нашій, не своїй землі". Він, що зазнавав всього болю невільного вигнання з рідної землі, ладен і з цим особистим тяжким лихом примиритися, та не може знести думки, що матеріяльно й духово покривджена Україна, розбуджена в огні революції, не зможе проявити ні всього напруження своїх фізичних сил, ні своїх національно - державних змагань у цілій їх повноті.

Та хоч як тяжко переживає поет прийдешні муки своєї Батьківщини в своєму воістину пророчому передбаченні, але віра його в конечну перемогу „правди" — невмируща: „Встане правда, встане воля", „Не вмирає наша правда, не вмирає воля; і неситий не виоре на дні моря поля, не скує душі живої і слова живого". „Встане Україна, світ правди засвітить". Глибоко в тому певний, поет заповідає: „І мене в сім'ї великій, в сім'ї вольній, новій не забудьте пом'янути незлим, тихим словом".

(Далі буде)

ЗАХОДАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБОРОНИ ЛЕМКІВЩИНИ В НЮ ЙОРКУ

В неділю, 11-го квітня 1965 року

після Служби Божої („Дванадцятки"), приблизно коло 1 год. по пол. в Церкві св. ЮРА при 22 Е. 7-ій вул. в НЮ ЙОРКУ

— буде відправлена —

о. Парохом в сослуженні других Отців Парохії

ЖАЛОБНА ПАНАХИДА

ПО ХРИСТОВИХ ВОЇНАХ

Кир Йосафатові Коциловському

Єпископі Перемиськім, Самбірськім і Сяніцькім

33 Священиках і безчисленних Лемкинях і Лемках

які загинули мученицькою смертю на своїх стійках-парохіях, селах і містах Лемківщини й Надсяння та в большевицьких тюрмах і засланнях з рук польсько-московських вбивників у роках 1943-1947.

Співатиме Хор ім. Митрополита А. ШЕПТИЦЬКОГО

Після Панахиди, приблизно о год. 1:15 по пол. в АВДИТОРІЇ СУСІДНЬОЇ ШКОЛИ СВ. ЮРА при 6-ій вулиці

— відбудеться —

СВЯТОЧНА ЖАЛОБНА АКАДЕМІЯ

для пошанування пам'яті всіх, що полягли за волю Лемківщини й її нерозривний зв'язок зі соборною Україною, а зокрема за 350 неповинних жертв, мешканців села Павлокома, Березівського повіту, які рівно 20 років тому загинули мученицькою, збірною смертю з рук польських загарбників-злочинців, зі своїм парохом о. Володимиром Лемцьом на чолі.

У ПРОГРАМІ АКАДЕМІЇ:

Хор ім. Митр. А. Шептицького під орудою проф. Романа Левицького, який відспіває: Блажен муж, псалом — муз. Дмитра Бортнянського
Солісти: Христя Карпевич — сопран, Марія Марко — мецосопран, Анна Король — альт, Олег Богачевський — тенор, Євген Макар — баритон і Богдан Хабурський — бас.
Ой зацвіли, зацвіли з неба ангели, лемківська колядка — муз. М. Гайворонського
Солістка Ольга Пастернак — сопран.
Владико Неба і Землі — муз. Гулака-Артемовського
Солісти: Христя Карпевич і Олег Богачевський
Лідія Крушельницька, деклямація — Юрія Клена — Молитва (Прокляті роки)
Д-р Григор Лужницький, професор Пенсильвенійського університету, Філядельфія, слово „Посів мученичої крови Лемківщини".
Іван Скорупинський, кол. голова Організації Оборони Лемківщини, доповідь — „В 20-річчя жорстокої загибелі Павлокоми".

Громадяни Ню Йорку і околиці! Всі Ви, яким дорога пам'ять Воїнів Христових та безчисленних жертв вірної Лемківської Землі, всі які ніколи не зреклися Лемківщини й готові боротися за її поворот до українського материка, як невід'ємної частини вільної, соборної України, всі Ви візьміть участь у Панахиді та Академії та своєю масовою приявністю піддержіть змагання Організації Оборони Лемківщини за справжню українську соборність!

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ ЛЕМКІВЩИНИ В НЮ ЙОРКУ

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

ПОВІДОМЛЯЄ

ВСІХ СВОЇХ КЛІЄНТІВ

ПРО ВІДКРИТТЯ СВОГО НОВОГО ВІДДІЛУ

яке відбудеться

в суботу 3-го квітня 1965 р.

при 108 West 14th St. New York, N.Y. 10011
(близ. 6-ої евеню) Тел.: CH 3-3005

Ощадність — це основа добробуту

ПЛАТИМО ЗА ОЩАДНОСТІ **4¼%** РІЧНО ПЛАТНЕ ДВА РАЗИ В РІК

Кожне щадниче конто обезпечене до $ 10,000 Федеральною Агенцією.

ЩАДІТЬ ПО МОДЕРНОМУ — ЩАДІТЬ ЧЕРЕЗ ПОШТУ

● Оплачуємо кошти пересилки ●

ЩАДІТЬ В УКРАЇНСЬКІЙ ЩАДНИЦІ

The Parma Savings Co.

в КЛІВЛЕНДІ, Огайо
— Основана 1915 р. —

ЦЕНТРАЛЯ:
5839 Ridge Road, CLEVELAND 29 (Parma), Ohio
Tel.: 884-8700

УКРАЇНСЬКА ФІЛІЯ:
2190 Professor Street
CLEVELAND 13, Ohio
Tel.: 771-3627

РОЯЛТОНСЬКА ФІЛІЯ:
6465 Royalton Road
NORTH ROYALTON, 33, Ohio
Tel.: 237-5636

КОНҐОЛІЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР МОЙСЕ ЧОМБЕ ПРИЗНАВ ПОЛІТИЧНИЙ АЗИЛЬ колишньому президентові сусіднього Конґа, колишньої французької колонії Фулбертові Юлу. В серпні минулого року комуністи і їх поплентачі, підтримувані щедро грішми й зброєю з тамошньої комуно-китайської амбасади, перевели в колишньому французькому Конґо державний переворот, поставивши Фулберта Юлу під домашній арешт. Нові володарі в кол. французькому Конґо, повели завзяту кампанію проти кол. бельгійського Конґа, переділеного тільки рікою Конґо. Кілька днів тому Юлу втік до столиці бельгійського Конґа Леопольдвілю — при активній допомозі збоку конґолійського уряду Мойсе Чомбе. Юлу і Чомбе є прозахідньої орієнтації.

Увага! Вашингтон, Балтиморе й околиці! Увага!
У Вашингтоні — Два чудові кольорові фільми:
Лісова пісня за Л. Українкою і Гуцульський фестиваль
в наступну суботу, 3-го квітня, год. 2:45 і 3:20 по пол.
(повна програма)
Colony Theatre, 4935 Georgia Ave., N. W., Washington, D.C.
Тел.: TU 2-9757

Слухайте „Годину Українських Мелодій" Романа Мариновича з Вашингтону, передавану кожної суботи, о год. 9-ій зранку з радіостанції WHBI — Newark — New York. — FM, хвиля 105.9.

Наша адреса: Ukrainian Melody Hour, WHBI — 1180 Raymond Blvd., Newark, N.J. або P. O. Box 2257, Washington, D.C.

Наш тел.: в Ньюарку: MA 2-2800, в Ню Йорку: RE 2-8775. Наші станиці: в Ню Йорку: "Surma", 11 East 7th St., в Ньюарку: "Orbit", 481 Springfield Avenu.

Одночасно заявляємо, що наша програма не має нічого спільного з іншою програмою, веденою тепер на нашому бувшому часі з радіостанції WEVD.

Слідкуйте за оголошеннями наших спеціяльних Великодніх Програм по радіо й телевізії!!!

"Ukrainian Melody Hour", dir. by R. Marynowych

Увага! Увага!

ЗЕМЛЯКИ СТАНИСЛАВІВЩИНИ

з повітів Станиславів, Галич враз з Войниловом, Рогатина, Товмача враз з Ніжнівом, Надвірна враз з Делятином і Солотвиною, Богородчан і повіту Калуша — що живуть в місті Рочестер, Н. Й. і околиці, просяться подати негайно свої адреси на руки п. інж. Романа Вітковицького, урядовця в Укр. Кред. Спілці при Joseph Ave. — 831, Rochester 21, N.Y. в цілі організовання з'їзду Земляків Станиславівщини, який відбудеться в місті Клівеленд, Огайо, США, в днях 29-30-го травня 1965 року.

Ініціятивний Комітет

ЗАХОДОМ ВІДДІЛУ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

В п'ятницю, 9-го квітня 1965 р.

в залі УСО „ТРИЗУБ" при Броад 4932
в год. 7:30 веч.

ВІДБУДЕТЬСЯ ДОПОВІДЬ

ред. М. В. ДОЛЬНИЦЬКОГО

п. н.:

ВРАЖЕННЯ З ПОДОРОЖІ ПО ЕВРОПІ І ВІДВІДИН УКРАЇНСЬКИХ ОСЕРЕДКІВ

Ця доповідь буде доповнена друкованими репортажами деякими невідомими загалові інформаціями.

Доповідач відповідатиме на ставлені йому питання.

Найкращий великодній дарунок — видання з маркою „Нашим дітям" — „ОПДЛ": ПРИГОДИ ГНОМИКА РОМТОМТОМИКА, Р. Завадовича з шістьорнакими ілюстраціями Е. Козака. Подарункове видання в двох кольорах, ціна $2.50, в переплеті $3.00. Золоті склади: Легенди про Христа — К. Малицької, з дереворитами Ю. Кульчицького, ціна $2.70, тепер тільки $1.50. Бабусині казки — Т. Білецької, з кольор. ілюстраціями М. Левицького, ціна $1.50. Михайлик — М. Дмитренко, передрук підпільного видання в Україні, з ілюстраціями В. Залуцького, ціна $1.00. Слава не поляже — І. Петренка, Козаччина в нарисах і оповіданнях, багато ілюстрацій, ціна $2.00 і багато інших видань — на бажання каталог. Готівкові замовлення слати на адресу: Nashym Ditiam — OPDL, 39 Jennings Ave., Toronto 9, Ont.

Jay K. Hoffman

— представляє —

ПЕРШИЙ В НЮ ЙОРКУ ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНИЙ ДИТЯЧИЙ ФІЛЬМ-ФЕСТИВАЛЬ

Закордонний фільм для дітей буде висвітлений на New York's First International Children's Film Festival, at TOWN HALL, April 19-24, під час шкільних вакацій.

„СЛІПА ПТАШКА"

продукції Boris Doline, добре відомого у фільмуванні звірят. У фільмі історія хлопчика Васі і його сліпого Пелікана Пельки. Вася і його приятелі забирають птичку до великої очної клініки. Вилічення пелікана зворушує кожного.

"The Blind Bird" висвітлюється —

April 20 — 1 P.M., April 21 — 3 P.M., April 24 — 1 P.M.
Квитки at Town Hall — 123 W. 43rd St., N.Y., N.Y.
JU 2-4536 or JU 6-8053

Ціни квитків — Orchestra & Loge $2.25; Balcony $1.85.

Спеціяльні групові ціни.

ЧЕТВЕР і П'ЯТНИЦЯ
8-го і 9-го КВІТНЯ 1965 р.
Антона Чехова фільм фестиваль
THE ANNA CROSS
and
THE MISTRESS
AMERICAN THEA.
3rd Street, betw. Aves B & C
CA 8-6875

ТІЛЬКИ за $1.00

пересланого до нас у листі одержите повний річник 1964 журналу „Ми і Світ", 704 ст. інтересних і все актуальних статтей з усіх ділянок життя і знання.

"MY I SVIT"
1071 Bathurst Street
Toronto 4, Ont. Canada

✝

АННА ЯКИМІВНА ОГЛОБЛИНА

(з дому ФРОЛОВА)

народжена в Києві 2 лютого (ст. ст.) 1892 року, по довгій і важкій недузі упокоїлася в Бозі 28 березня 1965 року в Ludlow, Mass.

Похорон відбувся 31-го березня 1965 року в Springfield, Mass.

ОЛЕКСАНДЕР ОГЛОБЛИН — чоловік
ДМИТРО ОГЛОБЛИН — син

✝

З приводу невіджалуваної смерти

бл. п.

АННИ ЯКИМІВНИ ОГЛОБЛИН

Дружини проф. д-ра Олександра Оглоблина складають найглибше співчуття Вельмидостойному Голові Українського Історичного Товариства

ЧЛЕНИ І УПРАВА УКРАЇНСЬКОГО ІСТОРИЧНОГО ТОВАРИСТВА, РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ „УКРАЇНСЬКОГО ІСТОРИКА"

✝

Ділимося сумною вісткою з ближчою і дальшою Рідньою, з Приятелями та Знайомими, що дня 26-го березня 1965 року, в 87-му році життя, упокоївся в Бозі

наш найдорожчий ТАТО, ДІДУНЬО і ПРАДІДУНЬО

о. СЕМЕН ГАВРИЛЮК

Бувший парох села Гуминська, деканату Теребовельського.

Похорони відбулися дня 28-го березня 1965 р. на Рідних Землях.

Горем прибиті:
сини і доньки —
ВОЛОДИМИР
о. МИХАЙЛО
ЯРОСЛАВА БРИНЯВСЬКА з мужем ВАСИЛЕМ, дітьми і внуками
о. ІВАН з дружиною ДАРІЄЮ, дітьми та внуками
МАРІЯ БРИКОВИЧ з мужем РОМАНОМ та дітьми
ОСИП з дружиною ЗЕНОВІЄЮ та дітьми
ОЛЕКСАНДРА ВАСИЛЬКІВ з дітьми та внучкою
СОФІЯ
ПЕТРО

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ

нашого Невіджалуваного Чесного Батька

св. п. Юліяна Завянського

відправиться

СЛУЖБА БОЖА І ПАНАХИДА

в суботу, 10-го квітня 1965 року

о год. 11-ій рано

в Українській Православній Церкві ВСІХ СВЯТИХ при 206-208 Схід 11-та вул. в НЮ ЙОРКУ.

До участи запрошуємо всіх Друзів і Земляків Покійного.

Старшина Українського Академічного Козацтва „ЗАПОРОЖЕ" — Ню Йорк

ПРОМЕТЕЙ
ЧОЛОВІЧОГО ХОРУ З ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Г. АНДРЕАДІС
СОЛІСТКА

І. ЗАДОРОЖНИЙ
ДИРИГЕНТ

КОНЦЕРТ

BOIAN COMPANY *влаштовує*
Fashion Institute Auditorium
225 WEST 24th STREET, NEW YORK

В СУБОТУ, 10-го КВІТНЯ 1965 р.
О ГОДИНІ 7:30 ВЕЧОРА

Передпродаж квитків: АРКА, ЕКО, СУРМА та в день Концерту при касі авдиторії.

ОЩАДЖУЙТЕ В УКРАЇНСЬКІЙ ДІЛЬНИЦІ м. НЮ ЙОРКУ

ВИБЕРІТЬ РІД КОНТА
Звичайне індивідуальне зощаджування
Спільне ощаджування двох осіб
Вірче ощадностеве конто („ін траст")
Конто „екстра дивідендами" — дає ще 1 відсоток більше
Опікунче ощадностеве конто — вільні від податку дивіденди для Ваших дітей

ІНШІ ПОСЛУГИ
Персональні мані ордери
Заграничні перекази
Подорожні чеки — („Амерікан Експрес")
Бонди ЗДА

ПАМ'ЯТАЙТЕ — ГОВОРИМО ВАШОЮ РІДНОЮ МОВОЮ В

КУПУЄТЕ ДІМ?

ЗАЙДІТЬ ДО НАС ЗА ВАШОЮ ПОЗИЧКОЮ ПЕРШОГО МОРТГЕДЖУ.

Легкі місячні сплати залежно до Ваших потреб.

BANKERS FEDERAL SAVINGS
and Loan Association • Established 1890
130 SECOND AVENUE — Cor. ST. MARKS PL.
IN MANHATTAN (Main Office 24 John St.)

INSURED

Концерт Молоді Дітройту

присвячений пам'яті

ТАРАСА Г. ШЕВЧЕНКА

відбудеться 11 квітня 1965, о год. 3-ій по пол. в авдиторії Chadsey High School при вул. Martin і McGraw в Дітройті. Участь у програмі беруть: Ліга Української Православної Молоді, Пласт, СУМА, Українські Студентські Організації, Представники студентства чужих народів, Школа Релігії і Українознавства при Катедрі св. Покрови й Школа Українознавства Т-ва „Рідна Школа" в Дітройті-Схід.

Мистецькою програмою завідують: Китастий Петро, Цюра Євген, Кавка Микола, Лісківська Олена й Березовська Святослава.

Українці великого Дітройту! Вашою масовою приявністю підтримайте молодь у її бажанні бути вірною Заповітові Шевченка.

Організаційний Комітет Шевченківського Свята

Café Geiger
ШТУЧНО ХОЛОДЖЕНА
206 E. 86 St.
(b. 2 & 3 Ave.)
NEW YORK
Tel.: RE 4-4428

Щоденно КОНЦЕРТ від год. 4:00
Найліпша нім. кухня — Ланчі — Обіди
Знамените печиво з власної пекарні.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

(Licensed by VNESHPOSILTORG)

НАЙБІЛЬШ ВІДПОВІДАЛЬНА І ВІДОМА ФІРМА В АМЕРИЦІ З ДОВГОЛІТНІМ ДОСВІДОМ ДЛЯ ВИСИЛКИ

ПАЧОК-ДАРУНКІВ в СССР

Відборець нічого не платить. Тисячі задоволених клієнтів. Ґарантована скора і солідна достава. Всі посилки забезпечені. Всі наші відділи мають на складі великий вибір високоякісних товарів по дуже поміркованих цінах.
За інформаціями і безплатними каталогами звертайтесь до всіх наших відділів.

COSMOS PARCELS EXPRESS, CORP.:

NEW YORK 3, N. Y. — 39 Second Avenue	AL 4-5456
BROOKLYN 11, N. Y. — 370 Union Avenue	EV 4-4952
BROOKLYN 7, N. Y. — 600 Sutter Avenue	DI 5-8808
ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street	CH 9-6245
BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue	LI 2-1767
SOUTH BOSTON 27, Mass. — 327 West Broadway	Tel.: 268-0068
BUFFALO 6, N. Y. — 332 Fillmore Avenue	TL 6-2674
CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue	BR 8-6966
CHICAGO 8, Ill. — 3212 S. Halsted Street	WA 5-2737
CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road	TO 1-1068
DETROIT, Mich. — 7300 Michigan Avenue	VI 1-5355
GRAND RAPIDS, Mich. — 636-38 Bridge St. N.W.	OL 8-2256
HAMTRAMCK, Mich. — 11333 Jos. Campau	TO 7-1575
HARTFORD 14, Conn. — 200 Franklin Ave.	Tel.: 233-8030 246-0215
IRVINGTON 11, N. J. — 762 Springfield Avenue	ES 2-4685
LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd.	AN 1-2994
LAKEWOOD, N. J. — 126 — 4th Street	FO 38569
NEWARK 3, N. J. — 428 Springfield Avenue	BI 3-1797
NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Avenue	LO 2-1446
PATERSON 1, N. J. — 99 Main Street	MU 4-4619
PASSAIC, N. J. — 176 Market Street	GR 2-6387
PHILADELPHIA 23, Pa. — 530 W. Girard Avenue	PO 5-5892
PITTSBURGH 3, Pa. — 1307 E. Carson Street	HU 1-2750
SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street	FI 6-1571
WATERBURY, Conn. — 6 John Street	PL 6-6766
WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street	SW 8-2868
YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 — 5th Avenue	RI 3-0440
YONKERS, N. Y. — 555 Nepperham Avenue	GR 6-2781

INTERTRADE EXPRESS CORP.

ДАРУНКИ НА УКРАЇНУ

ҐАРАНТІЯ ДОСТАВИ ДАРОМ

Великдень $36.98
$2\frac{1}{4}$ фт. пал. кави, 9 фт. пшен. муки, $4\frac{1}{2}$ фт. кіст. цукру, $4\frac{1}{2}$ фт. вудженки, $2\frac{1}{4}$ фт. вудженої шинки, 1 фт. шоколади, $1\frac{1}{2}$ фт. меду, 1 пляшка найліпшого коняку (більше як 1 pint). Ця пачка складається з російських харчових продуктів. Можна також замовляти через нас американські харчові продукти, американські і англійські матеріяли і багато спеціяльних дарунків. Можете купити товарі самі і вислати через нашу фірму до СССР. Всі дарунки доставляється відборцями абсолютно даром.

ГРОШІ НА УКРАЇНУ

Повна ґарантія.
Достава до 2 тижнів.
Ставка: 9 рублів — $10.00
Оплата: до $30.00 — $2.75
Понад $30.00 — 10%
Жадайте наших дарових каталогів.

INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 East 23rd Street
NEW YORK, N.Y. 10010
Telephone: YU 2-1530
Відкрито щоденно 9-5:30, в суботу 10-1 по пол.

Вступайте в члени УНСоюзу!

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ

ЗЕРНА ДОВГОЛІТТЯ

Поживними і смаковими властивостями гречана каша здобула собі добру славу. А чим гірші сладки або млинці з гречаного борошна? Це національні українські страви, про які навіть у піснях співають.

Заболів вам шлунок. Лікар порадить:: „Їжте гречану кашу". І при недугах нирок, недокрів'ї вам також її порадять.

Гречана каша найкращий дієтетичний продукт. (АПК)

МЕБЛЕВІ ПАРАДОКСИ

„Чому покупець, який років сім-вісім тому простоював у черзі за нашими меблями, нині відвертається від них? Причин чимало, в тому числі є й такі, які залежать від підприємств і тресту. До них в першу чергу слід віднести недодержання технологічної дисципліни, відступ від проєктів, слабу поопераційну контролю, недоброякісний добір матеріялу, незадовільне оздоблення, погане зберігання і транспортування продукції," — пише в „Радянській Україні" з 26 березня ц. р. І. Шепа, керівник тресту „Закарпатліс".

Праця
• HELP WANTED FEMALE •

$65 тижнево
ГОСПОДИНЯ
Загальна (у віці 20-40 р.). Знання англійської або німецької мов. Діти в шкільному віці, спання на місці, власна кімната, Схід. частина Менгетену. Постійна праця.
LE 5-3939

ОПЕРЕЙТОРКИ
Досвід при шитті спідничок, "piece workers", добра платня, постійна праця, приємні умовини. Голоситись цілий тиждень до: Yvette Sportwear
133 W. 25th St., N.Y.C. (7th Fl.)

Праця
• HELP WANTED MALE •

Потрібно СТОЛЯРІВ
Carpenters & Framers
Телф. п. РОВЕНКО
VI 4-9581 або VI 6-0012
Parklane Stage
Vauxhall & Wenslow Ave.
Union, N.J.

MACHINIST 1st Class
Horizontal Boring Mill Operators
Lathe Operators
Radial Drill Operators
needed for our expansion program; pay commensurate with ability; excellent company benefits with plenty of overtime.
Apply 5 Lawrence Street
Bloomfield, N. J.
or call for appointment
201 — 748-8605

Textile Plant in New Jersey
Passaic County
FIREMAN
Well experienced on high pressure boilers, black seal license minimum, rotating shift, chance for advancemet.
OPERATOR
Textile machine expert, all types textile plant operation.
CLERK
Receiving & shipping, some typing.
HANDYMAN
In machine shop, good with tools knowledge of carpentry.
Immediate openings, good opportunity, all fringe benefits.
Write giving full details to
Box M-30, RM 714, 521 5th Ave.
on phone
(201) PRescott 9-1660

- ENGINE LATHE OPERATORS
- MACHINE ASSEMBLERS
- SAW MAN
- MILLING MACHINE HAND
- ARC WELDERS

(Day or Night Shifts)
Hospitalization. Surgical. Benefits. Paid Holidays. Paid Vacations.
An Equal Opportunity Employer.
COOK MACHINERY CO.
380 Pleasantview Avenue
Hackensack, N.J. 488-4336

● RESORT ●

Резервуйте тепер на Великодні свята або ціле літо
Mountaindale, N.Y.
40 бонґ., 1, 2 & 3 кімнати, фільтрований басейн, касино, розривки, спротові удогіднення для молод. $250 & up. Mike Maliga Box M. Mountaindale, Sullivan Co., N. Y. Tel.: (914) 434-5568 or City GE 6-3340

SENSATIONAL ADVANCE IN DESIGN OF STYLUS-KISTKA TO DECORATE PYSANKY

Stylus
Egg Cup
Plastic

Гостро закінчена неспосна голівка кістки, яка не протікає, держить більше воску, пише більш однаково, держить довше тепло і щадить час. Ви будете вдоволені цією новою удосконаленою прецізійною кісткою до писання. Це ідеальний дарунок для початківців або досвідчених в писанні писанок.

BILLCRAFT MFG. CO.
P. O. Box 176
Southfield, Michigan. 48077

☐ кістка $1.25 ☐ 4 фарби $1.00 ☐ касетка включає кістку, 4 фарби, віск і повні інформації $2.25 ☐ 4 фарби $1.00 ☐ 3 підставки на яйця $1.00 ☐ додайте 25 ¢ на поштову оплату.

В залученні $__________

Business Opportunity

На продаж для одної родини
ҐАЛЯНТЕРІЙНА КРАМНИЦЯ
Добре просперуюча, продасться з причини хвороби.
Телефонувати у Філядельфії
215 — 324-7169

Засновано 1895
PICTURE FRAMING SHOP
Ідеал. для одного або подружжя, добре положення, добра клієнтеля, продаж з втратою. Більш активні особи можуть провадити цей бизнес д. успішно. Треба оглянути, щоб оцінити. Добра нагода для відповідних.
(914) NE 2-7564

ДЕЛІКАТЕСЕН
Досконало просперуючий бизнес і положення, близ. кат. церкви, добре поставлено, бере тижнево $2,100-$2,200, ідеал. для подружжя. Все тільки готівка $12,500, на скорий продаж. Огляньте, щоб оцінити. Williamsbridge in Bronx. Спішіть.
Тел.: KI 7-3453 — Bronx, N.Y.

До винайму

Бруклин, Flattbush Section
5 КІМНАТ. АПАРТ.
умебльовані або без, гарна секція, добре положення.
Тел.: 493-2281 або SO 8-9561

Бруклин, Flattbush Section
КРАМНИЦЯ або ОФІС
до винайму. Рент $50.00. Гарна секція і добре получення. Телефон.:
493-2281 або SO 8-9561

ДО ВИНАЙМУ
3 МОДЕРНІ КІМНАТИ, соняшні, фронтові
за $65.00
Тел.: EV 4-6340
Бруклин

Real Estate

2 Fam. Town, wish, hunt, view. Bldg. home & work shop. $2,900 New cottage all imprv. view. $7,500
C. MASSOTH
Kerhonkson, N. Y.

ДІМ на ПРОДАЖ
Queens
Elmhurst — $37,500
2 род., ціл. мурований, $4\frac{1}{2}$ і $4\frac{1}{2}$ + студіо, партер. Високий дохід, крок до сабвею.
HUB
95-22 Queens Blvd. (63rd Drive)
Rego Park, TW 7-2700
Навпроти Howard Johnson

На продаж в Uniondale
Custom build мурований із каменя CAPE CODE, прикріплений ґараж 80 x 100. Має 4 роки. Потіо в городі позаду і чудові кущі. Гарна секція.
Tel.: IV 1-1106

8 РОДИННИЙ ДІМ,
доход. посілість, 3 кімн. і лазничка, модерні, д. положення, бл. парку, 15 хв. до Менгетену. Через посередника, бл. склепів, шкіл і домів праці. Дім в д. стані, цінить $41,500, на скорий продаж. Добрий прихід.
143 Russell St. Brooklyn, N.Y.
Тел. власника VI 6-6037

KERHONKSON, N.Y. Бизнесові посілості, доми, вакаційні і відпочинкові доми, близько до природи і з малою віддалю від м. Ню Йорку і Ню Джерзі. Пишіть до нас, подаючи свої вимоги, а ми вишлемо опис і дороговказ, де нас тут знайти.
Edmund E. Schoonmaker

MASPETH
2 — 2 РОДИННІ ДОМИ
5 + $2\frac{1}{2}$ кім. апартаменти, близ. комунікації, склепів, шкіл і домів праці. Доск. купно. Огляньте, оцініть.
VA 1-5554— будівничий

Laurelton, L. I.
Недалеко Kennedy Airport
на продаж 7 КІМ. ДІМ
$1\frac{1}{2}$ лазнички, 3 спальні, викінчений підвал, з air condition, газове огрівання, віконниці і сітки, ґараж, балькон, в д. добр. стані, з меблями або без. Треба оглянути, щоб оцінити. Тел. в Ню Йорку CA 8-4260 або LA 5-4591

ARKA Company
DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel.: GR 3-3550. New York City
ПИСАНКИ — гуцульські, бойківські, подільські, покутські — ФАХОВО виконані — в АРЦІ НАЙБІЛЬШИЙ ВИБІР.

Різне

Українське Висилкове Бюро
Roman Parcel Service
141 2nd Ave., New York City
Tel.: GR 5-7430 — висилає — НАДАЛІ ПАЧКИ З ОДЯГОМ І ХАРЧЕВІ. Рівнож авта, холодильники, телевізори, машини до прання і шиття і т. д.
Урядові години: від 8:30-7 веч. Субота до 6-ої веч., в неділі від 10-3 по пол.

ХАРЧОВІ ПАЧКИ до СССР
20 фт. пшен. муки ---- $20.00
20 фт. цукру ---------- $25.00
20 фт. рижу ----------- $25.80
Ціни включають всі видатки. Ваші кревні в СССР не платять нічого. Маємо багато інших харчових продуктів. Жадайте повного списка харчів. Також висилаємо матеріяли, одяг, господар. приладдя, всьо інше до СССР. Жадайте цінника. Всі видатки і мито оплачується тут. Принесіть свою пачку, або купіть від нас.
USAM CORPORATION
104 West 29th Street
NEW YORK, N Y. 10001
Tel.: CHickering 4-7898, 7899

ПОТРЕБУЄТЕ ГРОШЕЙ?
Позики на оплату студій, купівлю і направи домів, авт, лікарські рахунки і всякі потреби
САМОПОМІЧ
558 Summit Ave.
Jersey City 6, N. J.
Tel.: 795-4061 (між 6-8 веч.)

● FUNERAL DIRECTORS ●

Theodore WOLINNIN, Inc.
Директор Похоронного Заведення
123 East 7th Street
NEW YORK, N. Y. (9)
Tel.: GR 5-1437
СОЛІДНА ОБСЛУГА.

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
801 Springfield Avenue
NEWARK, N. J.
IRVINGTON, N. J.
ESsex 5-5555

WALTER RAJCA
Директор Українського Похоронного Заведення
MIDDLESEX FUNERAL HOME
Обслуга щира і чесна.
Serving Central New Jersey, Plainfield, Somerville, New Brunswick Area.
528 Bound Brook Rd.
Middlesex, N. J. 968-3377

ВІЛЯМ КОВАЛЬЧИК
Погребник
Community Funeral Home
Air Conditioned
Занимається похоронами. Ціни приступні для всіх. Обслуга чесна і найкраща. У випадку смутку в родині кличте, як в день так і вночі:
Community Funeral Home
Yonkers, N. Y.
YO 9-7272

Займається
ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
Completely AIR CONDITIONED
ПОХОРОНАМИ в СТЕЙТІ NEW JERSEY.
Ціни приступні для всіх. Обслуга чесна й найкраща. У випадку смутку в родині, кличте, як в день, так і в ночі:
JOHN KOWALCHYK
129 Grand Street
(cor. Warren Street)
JERSEY CITY 2, N. J.
Tel.: HEnderson 4-5131

Петро ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ.
Контрольована температура.
Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

На весну і літо!

DUNLEY HAT SHOP

14 SAINT MARK'S PLACE NEW YORK CITY
(Іст 8-ма вул. між 2-3 евенями)

На складі великий вибір ВЕЛЮРОВИХ КАПЕЛЮХІВ. Маємо найкращої якости в різних кольорах і найновіших фасонів власного виробу та відомої марки КАПЕЛЮХИ — KNOX. Кожний капелюх ґарантований. Куплений в нас капелюх чистимо фабричною методою. Пригадуємо, що в нашому відділі ЧОЛОВІЧОЇ ҐАЛЯНТЕРІЇ першої якости різнородні СОРОЧКИ 100% cotton, знаної марки "JAYSON", на які даємо 18 місяців ґарантії та 100% dacron, які ніколи не треба прасувати. Всі сорочки ґарантовані в пранні. У великому виборі також: непромокальні ДОЩОВИКИ, ПАРАСОЛІ, ІМПОРТОВАНІ СВЕТЕРИ, КРАВАТКИ, СКАРПЕТКИ, ПАСКИ, ШАЛИКИ й інші різні речі. Просимо зайти та переконатись про високу якість матеріялу та низьку фабричну ціну.

Відкрито ЩОДЕННО до 7-ої год. веч., в СУБОТИ до 8-ої веч.

НЮЙОРКСЬКА ПРОВІДНА КРАМНИЦЯ КОВБАС на німецькі спеціяльності

SCHALLER & WEBER

— ДІМ ЯКОСТЕЙ —
• РІЗНІ М'ЯСНІ ВИРОБИ, СВІЖЕ М'ЯСИВО ДО ВАРЕННЯ І ПЕЧЕННЯ •
• КОВБАСКИ • ШИНКИ •

6 ВЕЛИКИХ КРАМНИЦЬ 6

In NEW YORK: 1654 2nd Avenue (85-86 Sts.)	TR 9-3047
In RIDGEWOOD: 56-54 Myrtle Avenue	VA 1-7068
In ASTORIA: 28-28 Steinway Street	AS 4-3210
In HEMPSTEAD: 310 Front Street	IV 3-5540
In FLUSHING: 41-06 Main Street	HI 5-2552
In JACKSON HEIGHTS: 82-10 37th Avenue	DE 5-1154

ПАЧКИ-ДАРУНКИ ДО СССР

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.

(Licensed by VNESHPOSILTORG)
Централя: 1530 BEDFORD AVENUE — BROOKLYN 16, New York
Tel.: IN 7-5522

Достава пачок ҐАРАНТОВАНА, а також підпис відборця.
Для вигоди клієнтів при крамницях нашої фірми
ВЕЛИКИЙ і РІЗНОРОДНИЙ
вибір товарів найкращої якости.
Фірма відкрита: ЩОДЕННО від 9:00 ранку до 6:00 вечора; в СУБОТИ і НЕДІЛІ: від 9:00 ранку до 4:00 по полудні.

НАШІ ВІДДІЛИ:

BROOKLYN, N. Y. — 1530 Bedford Avenue	IN 7-6465
BUFFALO 12, N. Y. — 701 Fillmore Avenue	TX 5-0700
NEW YORK 3, N. Y. — 78 Second Avenue	OR 4-1540
NEWARK, N. J. — 314 Market Street	MI 2-2452
SOUTH RIVER, N. J. — 46 Whitehead Avenue	CL 7-6320
UTICA, N. Y. — 963 Bleecker Street	RE 2-7476
FARMINGDALE, N. J. — Freewood Acres	363-0494
PHILADELPHIA 23, Pa. — 631 W. Girard Avenue	PO 9-4507
ALLENTOWN, Pa. — 126 Tilghman Street — Area Code 215	435-1654
ROCHESTER 5, N. Y. — 558 Hudson Avenue	BA 2-2942
LOS ANGELES 4, Calif. — 107 So. Vermont Avenue	DU 5-6550
CHICAGO 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	HU 6-2818
BALTIMORE 31, Md. — 1900 Fleet Street	DI 2-4240
DETROIT 12, Mich. — 11601 Jos. Campau Avenue	TO 8-0298
HARTFORD 6, Conn. — 643-47 Albany Avenue	CH7-5164
JERSEY CITY, N. J. — 303 Grove Street	HE 5-6368
SYRACUSE 7, N. Y. — 1200 South Avenue	GR 5-9746
CLEVELAND 13, Ohio — 1028 Kenilworth Avenue	PR 1-0696
HAMTRAMCK, Mich. — 11339 Jos. Campau Avenue	TO 9-3980
SO. BOSTON, Mass. — 396 W. Broadway	AN 8-1120
TRENTON 10, N. J. — 1152 Deutz Avenue	EX 2-0306

Іван ВУЙКІВ
Знана УКРАЇНСЬКА ФУТРЯНА ФІРМА
виконує на замовлення НОВІ ФУТРА
перемодельовує проходжені футра по найновіших фасонах.
Приймає футра на ПЕРЕХОВАННЯ-STORAGE
Вібір і достава на місце.
J. WUJKIW, Inc.
MANUFACTURING FURRIER
111 E. 7th Street
New York 9, N. Y.
Tel.: SPring 7-8710

ЯКЩО ДО ПОЛЬЩІ, ТО НА

M.S. BATORY

(Polish Flag Registered, Gdynia)
Найближчий знижковий від'їзд з Монтреалю до Гдині
30 КВІТНЯ 1965
Кошт переїзду в одну сторону від U.S. $226
275 фт. багажу на особу безплатно

ЧЕРГОВІ ЛІТНІ ВІДПЛИВИ
28 травня 1965
2 липня 1965
30 липня 1965

Зголошуйтеся до місцевих агентів або
POLISH OCEAN LINES
GDYNIA AMERICA LINE
159 Bay Street Toronto 1, Ont.

МОДЕРНА ДОРОГА ВИСИЛКИ

ДАРУНКІВ КРЕВНИМ В СССР

Не треба купувати, пакувати, висилати, жадного мита.

ТИСЯЧІ ТОВАРІВ СОВЄТСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ, НАЙКРАЩОЇ ЯКОСТИ ГОТОВІ ДЛЯ НЕГАЙНОЇ ДОСТАВИ.

Авта	Фотоапарати
Мотоцикли	Матеріяли
Ровери	Перфуми
Радіо	Харчові продукти
Телевізії	

і багато інших товарів

- Тепер можна дістати багато інших товарів і більшість цін є знижена.
- Можна оплатити своїм кревним ВАКАЦІЇ і КУРОРТНІ РЕСОРТИ.
- На всі ці вище подані замовлення приймає і виконує одинока фірма авторизована через ВНЕШПОСИЛТОРГ:

PODAROGIFTS, Inc.

(Цей самий заряд, що Globe Parcel Cervice Inc.)
220 Park Avenue So. New York, N. Y. 10003
Cor. 18th St. Tel.: 228-9547

(Слідкуйте за відкриттям вистави з показом дарунків. Дата буде проголошена.)